

Ημερομηνία:

26 Ιανουαρίου 2023

Υπεύθυνος επικοινωνίας:

Κάλια Μυλωνάκη

Τηλ: 210 8114386

e-mail: kallia.mylonaki@pwc.com

26η Ετήσια Παγκόσμια Έκθεση PwC: [Global CEO Survey](#)

Απαισιόδοξες προβλέψεις για το 2023 παγκοσμίως Αυξημένο το ποσοστό των Ελλήνων CEOs που αναμένουν βελτίωση της εγχώριας οικονομίας

- 73% των CEOs αναμένουν μείωση της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης
- 29% των CEOs αναμένει βελτίωση της εγχώριας οικονομίας. Στο 46% το αντίστοιχο ποσοστό των Ελλήνων
- Αμερική, Γερμανία, Κύπρος και Βαλκάνια οι κύριες πηγές αύξησης των εσόδων για τους Έλληνες CEOs
- Γεωπολιτικές συγκρούσεις: πρώτες στη λίστα των ελληνικών ανησυχιών
- Οι CEOs προβαίνουν σε περικοπές, όχι όμως στο προσωπικό ή στις αποδοχές

Μείωση της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης τους επόμενους 12 μήνες αναμένει το 73% των CEOs που συμμετείχαν στην 26η ετήσια έρευνα της PwC "[Global CEO Survey](#)". Η έρευνα πραγματοποιήθηκε για μια ακόμη χρονιά το διάστημα Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022 με τη συμμετοχή 4,410 CEOs από 105 διαφορετικές χώρες.

Πρόκειται για την πιο απαισιόδοξη πρόβλεψη στην ιστορία της συγκεκριμένης έρευνας σε αντίθεση με τις θετικές, αισιόδοξες προβλέψεις των δύο προηγούμενων ετών, κατά τα οποία το 76% και το 77% των ερωτηθέντων αντίστοιχα έβλεπε οικονομική άνθιση.

Την ίδια στιγμή, οι Έλληνες CEOs έχουν πιο θετική άποψη, καθώς το 46% αυτών, έναντι του 29% παγκοσμίως, εκτιμούν ότι θα υπάρξει οικονομική ανάκαμψη στη χώρα μας το επόμενο έτος. Στην ίδια κατεύθυνση, το ποσοστό απαισιοδοξίας σχετικά με την πορεία της εγχώριας οικονομίας είναι μεν σημαντικό αλλά χαμηλότερο του διεθνούς μέσου όρου (40% έναντι 59%). Οι προσδοκίες για αύξηση των εσόδων των ελληνικών επιχειρήσεων στρέφονται στην Αμερική, τη Γερμανία, την Κύπρο, τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία.

Το 40% σχεδόν των CEOs παγκοσμίως εκτιμά ότι οι επιχειρήσεις που εκπροσωπούν ενδέχεται να μην είναι βιώσιμες την επόμενη δεκαετία

Στο διαρκώς μεταβαλλόμενο και γεμάτο προκλήσεις σύγχρονο περιβάλλον, το 40% περίπου των CEOs παγκοσμίως εκτιμά ότι οι επιχειρήσεις τους δεν θα είναι βιώσιμες την επόμενη δεκαετία, εάν παραμείνουν στην υφιστάμενη πορεία τους. Αυτή η αντίληψη επικρατεί σε διάφορους κλάδους, συμπεριλαμβανομένων των Τηλεπικοινωνιών (46%), της Μεταποίησης (43%), της Υγείας (42%) και της Τεχνολογίας (41%) με την αυτοπεποίθηση των CEOs σχετικά με την ανάπτυξη των επιχειρήσεών τους να έχει μειωθεί σημαντικά (-26%). Πρόκειται για τη μεγαλύτερη πτώση που έχει σημειωθεί μετά την οικονομική κρίση της περιόδου 2008-2009, όπου το αντίστοιχο ποσοστό είχε αγγίξει το -58%.

Σε παγκόσμια κλίμακα, τα επίπεδα αισιοδοξίας του επιχειρηματικού κόσμου στην οικονομική ανάπτυξη ποικίλλουν σημαντικά με τις χώρες της G7, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας (70% έναντι 63%), της Γερμανίας (94% έναντι 82%) και της Μ.Βρετανίας (84% έναντι 71%) –οι οποίες βιώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις της συνεχιζόμενης ενεργειακής κρίσης– να είναι πιο απαισιόδοξες για τις προοπτικές της εγχώριας ανάπτυξής του σε σύγκριση με αυτές της παγκόσμιας.

Οι CEOs προβλέπουν πολλαπλές προκλήσεις για την κερδοφορία των κλάδων δραστηριοποίησής τους στην επόμενη δεκαετία. Οι μισοί και πλέον εξ αυτών (56%) εκτιμούν ότι οι αλλαγές στις ανάγκες και τις προτιμήσεις των πελατών θα επηρεάσουν σημαντικά τις προοπτικές κέρδους των εταιρειών, με την έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού (53%) και τις τεχνολογικές διαταραχές (49%) να ακολουθούν.

Πληθωρισμός, μακροοικονομική αστάθεια και γεωπολιτικές συγκρούσεις: οι κυριότερες ανησυχίες των CEOs

Μολονότι πριν έναν χρόνο η υγεία και η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελούσαν τους κύριους προβληματισμούς, οι συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης είναι πλέον η κυριότερη ανησυχία των CEOs διεθνώς, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και σε βάθος πενταετίας, με τον πληθωρισμό (40%) να βρίσκεται στη δεύτερη θέση και την μακροοικονομική αστάθεια (31%) στην τρίτη. Ακολουθούν οι οικονομικές επιπτώσεις των γεωπολιτικών αναταραχών (25%), η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (20%) και η κλιματική αλλαγή (14%).

Την ίδια στιγμή στην Ελλάδα, κυρίως λόγω της γεωγραφικής της θέσης, το 41% των CEOs κατατάσσουν τις γεωπολιτικές εντάσεις στην πρώτη θέση των άμεσων προκλήσεων, με τον πληθωρισμό (40%) και τη μακροοικονομική αστάθεια (36%) να ακολουθούν.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία και η διαρκώς αυξανόμενη ανησυχία για γεωπολιτικές κρίσεις σε άλλες περιοχές του κόσμου έχουν οδηγήσει τους CEOs σε όλο τον κόσμο να αναθεωρήσουν κάποιες πτυχές των επιχειρηματικών τους μοντέλων. Οι μισοί εκ των ερωτηθέντων, που εκτίθενται σε γεωπολιτικές συγκρούσεις, σκοπεύουν να ενσωματώσουν στον σχεδιασμό επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας τους, ένα ευρύτερο φάσμα πρακτικών είτε αυξάνοντας τις επενδύσεις στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της προστασίας προσωπικών δεδομένων (48%), είτε προσαρμόζοντας τις αλυσίδες εφοδιασμού τους (46%), είτε επαναξιολογώντας τη θέση τους στην αγορά ή /και επεκτεινόμενοι σε νέες αγορές (46%), είτε διαφοροποιώντας τα προϊόντα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους (41%).

Περιοκές εξόδων, αμετάβλητα παραμένουν το ανθρώπινο δυναμικό και οι αποδοχές

Σε μια προσπάθεια διαχείρισης των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών, οι CEOs εξετάζουν ενδεχόμενα περιορισμού των λειτουργικών τους εξόδων και αύξησης των εσόδων. Συγκεκριμένα, το 52% των συμμετεχόντων στην έρευνα ανέφερε μείωση στα κόστη λειτουργίας των επιχειρήσεών τους, το 51% προέβη σε αύξηση των τιμών στα προϊόντα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες και το 48% σε διαφοροποίηση των τελευταίων. Ωστόσο, η πλειονότητα αυτών (60%) δήλωσε ότι δεν σκοπεύει να προβεί σε συρρίκνωση του ανθρώπινου δυναμικού των εταιρειών τους, τους προσεχείς μήνες. Για το ίδιο διάστημα, ποσοστό μεγαλύτερο από το 80% των ερωτηθέντων CEOs σημείωσε ότι δεν θα υπάρξει μείωση των υφιστάμενων αποδοχών προκειμένου να διατηρήσουν τα ταλέντα και να μην αυξηθούν οι αποχωρήσεις εργαζομένων.

«Οι ασταθείς οικονομικές συνθήκες, ο υψηλός πληθωρισμός και οι γεωπολιτικές συγκρούσεις έχουν συμβάλλει στη δημιουργία ενός απαισιόδοξου κλίματος, που δεν είχαμε συναντήσει ποτέ ξανά την τελευταία δεκαετία. Οι CEOs παγκοσμίως επαναξιολογούν διαρκώς τα μοντέλα λειτουργίας των επιχειρήσεών τους περιορίζοντας τα έξοδά τους, ενώ την ίδια στιγμή, παρά τις έντονες πιέσεις, συνεχίζουν να θέτουν ως προτεραιότητα τους ανθρώπους τους. Ο κόσμος αλλάζει με ταχείς ρυθμούς. Οι κίνδυνοι που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε, οι Οργανισμοί, οι άνθρωποι αλλά και ο πλανήτης, μόνο θα αυξάνονται. Προκειμένου οι επιχειρήσεις όχι να ανθίσουν, αλλά πρωτίστως να επιβιώσουν τα επόμενα χρόνια, θα χρειαστεί να εξισορροπήσουν τη διττή απαίτηση αφενός του περιορισμού των βραχυπρόθεσμων κινδύνων και λειτουργικών απαιτήσεων και αφετέρου της επίτευξης μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Οι εταιρείες που δεν θα καταφέρουν να εξελιχθούν, θα καταστούν δυστυχώς μη βιώσιμες.» σχολίασε ο **Bob Moritz, Global Chairman της PwC**.

Η διαχείριση του κλιματικού κινδύνου, αυξανόμενη προτεραιότητα για τις επιχειρήσεις

Αν και ο κλιματικός κίνδυνος δεν αναδείχθηκε στις κορυφαίες βραχυπρόθεσμες απειλές, οι CEOs συνεχίζουν να θεωρούν ότι αυτός θα επηρεάσει τα κόστη (50%), τις αλυσίδες εφοδιασμού (42%) και τα περιουσιακά στοιχεία (24%) των επιχειρήσεών τους, σε έναν αρκετά υψηλό βαθμό. Εντονότερη είναι η ανησυχία για εκείνους των οποίων οι εταιρείες έχουν έδρα την Κίνα.

Αναγνωρίζοντας τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στις επιχειρήσεις και την κοινωνία, η πλειονότητα των CEOs έχει ήδη υλοποιήσει -ή βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης- πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη μείωση των εκπομπών (66%) σε συνδυασμό με τον σχεδιασμό νέων, φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων και διαδικασιών (61%) ή την ανάπτυξη εταιρικών στρατηγικών βάσει ανάλυσης δεδομένων για τη μείωση των εκπομπών και τον περιορισμό του κλιματικού κινδύνου (58%). Ανάλογη είναι και η στάση των CEOs ελληνικών επιχειρήσεων που εστιάζουν, ωστόσο, περισσότερο στον σχεδιασμό νέων, φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων και διαδικασιών (71%) και την υλοποίηση πρωτοβουλιών για τη μείωση των ανθρακούχων εκπομπών (70%).

Η σημασία της εμπιστοσύνης και του μετασχηματισμού στη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας

Οι CEOs υπογράμμισαν την ανάγκη σύναψης συνεργειών με ένα ευρύ φάσμα Φορέων για τη διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης και την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων με σκοπό τη δημιουργία μακροπρόθεσμης κοινωνικής αξίας. Από τα ευρήματα της έρευνας διαπιστώνεται ότι οι κύριοι λόγοι συνεργασίας μεταξύ εταιρειών και μη επιχειρηματικών Φορέων είναι η βιώσιμη ανάπτυξη (54%), η προώθηση της πολυπολιτισμικότητας, της ισότητας και της συμπερίληψης (49%) καθώς και η εκπαίδευση (49%). Διεθνώς, πρώτες στη λίστα βρίσκονται οι συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων (84%) και οι κλαδικές κοινοπραξίες (76%) ενώ οι συνέργειες με εκπαιδευτικούς Φορείς βρίσκονται στην πέμπτη θέση.

Οι τελευταίες, ωστόσο, κατέχουν την πρώτη θέση στη χώρα μας με το 78% των Ελλήνων επιχειρηματιών να στρέφουν το ενδιαφέρον τους πρωτίστως στην εκπαίδευση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, εμπιστευόμενες τους εν λόγω Φορείς για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας στις εταιρείες τους.

Για να παραμείνουν οι επιχειρήσεις βιώσιμες, βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα, χρειάζεται, επιπλέον, να επενδύσουν στο έμπυχο δυναμικό τους και στον τεχνολογικό τους μετασχηματισμό. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, τα δύο τρίτα των επιχειρήσεων (76%) διεθνώς έχουν ήδη προβεί σε επενδύσεις που αφορούν την αυτοματοποίηση διαδικασιών και συστημικών λειτουργιών, το 72% στην εφαρμογή συστημάτων με στόχο την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σε συγκεκριμένα πεδία προτεραιότητας και το 69% στην εγκατάσταση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, όπως το cloud και οι εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης. Οι ελληνικές επιχειρήσεις ακολουθούν, βάσει της έρευνας, την ίδια τάση με μόνες διαφορές τον μικρότερο βαθμό εστίασης στην προσαρμογή της εφοδιαστικής αλυσίδας (41% διεθνώς έναντι 26% στην Ελλάδα) και το αυξημένο ενδιαφέρον για την υιοθέτηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας (34% διεθνώς έναντι 47% στη χώρα μας).

Ισορροπώντας ανάμεσα στις απαιτήσεις του βραχυπρόθεσμου και του μακροπρόθεσμου μετασχηματισμού, οι CEOs παραδέχονται ότι αφιερώνουν περισσότερο χρόνο για την επίτευξη των λειτουργικών επιδόσεων του παρόντος (53%), παρά για την ανάπτυξη της επιχείρησης και τον σχεδιασμό της απαραίτητης στρατηγικής βάσει των απαιτήσεων του μέλλοντος (47%), γεγονός που η πλειονότητα, ωστόσο, θα επιθυμούσε να αντιστρέψει.

«Παρά τη γενικότερη αισιόδοξη διάθεση και τις αυξημένες προκλήσεις, που οι σύγχρονες επιχειρήσεις καλούνται να αντιμετωπίσουν διεθνώς, οι Έλληνες CEOs φαίνεται πως παραμένουν πιο αισιόδοξοι από τους ξένους ομολόγους τους. Η οικονομική κρίση και η αστάθεια που βίωσαν έντονα τα προηγούμενα χρόνια βοήθησαν στην ανάπτυξη επιχειρηματικής ευελιξίας και στρατηγικής διορατικότητας. Αυτά τα χαρακτηριστικά, σε συνδυασμό με την εμφανή βελτίωση της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλουν στη δημιουργία θετικότερων επιχειρηματικών προσδοκιών. Είναι σαφές, ωστόσο, πως οι απειλές που αντιμετωπίζουν σήμερα οι επιχειρήσεις και η κοινωνία δεν είναι αμελητέες και δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν μεμονωμένα και ανεξάρτητα. Η ανάπτυξη συνεργασιών, είτε μεταξύ προσώπων είτε μεταξύ οργανισμών και επιχειρήσεων, που προάγουν την ανταλλαγή απόψεων και την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης, αποτελεί μονόδρομο για τον περιορισμό των κινδύνων και τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για τις επιχειρήσεις, την κοινωνία και το περιβάλλον» σημειώνει καταλήγοντας ο **Μάριος Ψάλτης, CEO της PwC Ελλάδας**.

Σχετικά με την έρευνα

Η έρευνα [PwC's Global CEO Survey](#) διεξήχθη την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2022 και παρουσιάζει τις απόψεις 4.410 CEOs από 105 διαφορετικές περιοχές της Β.Αμερικής, της Δυτικής Ευρώπης και της Ασίας. Τα αποτελέσματα έχουν σταθμιστεί αναλογικά για την εκάστοτε χώρα ή περιοχή με τρόπο τέτοιο, που να διασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητά τους για καθεμία από αυτές. Τα συνολικά ευρήματα της έρευνας μπορείτε να τα βρείτε στην [ιστοσελίδα](#) της PwC ενώ οι αναλυτικές συνεντεύξεις των CEOs που συμμετείχαν σε αυτή έχουν αναρτηθεί στο strategy-business.com/mindoftheceo.

Σχετικά με την PwC

Στην PwC, στόχος μας είναι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην κοινωνία και η επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Είμαστε ένα δίκτυο εταιρειών σε 155 χώρες με περισσότερα από 327.000 στελέχη που δεσμεύονται να παραδίδουν ποιοτικό έργο στις ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναλαμβάνουν. Πείτε μας τι έχει αξία για σας και μάθετε ακόμα περισσότερα στην ιστοσελίδα μας www.pwc.com.

Η επωνυμία PwC αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών και/ή σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη, κάθε μία από τις οποίες αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.

© 2023 PwC. Με επιφύλαξη όλων των νόμιμων δικαιωμάτων